

pilotMOP

Pilotni projekt za implementacijo
prostorske in gradbene zakonodaje

Pilot MOP

Pilotni projekt za implementacijo
prostorske in gradbene zakonodaje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

GEODETSKI INŠTITUT SLOVENIJE

Področje 1: Zagotovitev podatkov za vzpostavitev prostorskega planiranja na regionalni ravni

POROČILO O PREGLEDU GRADIV IZDELANIH V
DRUGI FAZI PROJEKTA

Maribor, oktober 2021

PODATKI O PROJEKTU

Naročnik:

Geodetski inštitut Slovenije
Jamova cesta 2
1000 Ljubljana
Matična številka: 5051649000
ID za DDV: SI81498756
Račun: 01100-6030348025
Odgovorna oseba: Milan Brajnik, direktor

Izvajalec:

Regionalna razvojna agencija za Podravje - Maribor
Pobreška cesta 20
2000 Maribor
Matična številka: 5778336000
ID za DDV: SI33925950
Račun: IBAN SI33925950 pri Banki Slovenije (BSLJSI2X)
Odgovorna oseba: Uroš Rozman, direktor

Pogodba:

Številka naročilnice (naročnik): 125/21

Datum: 24. 5. 2021

Zastopnik

Naročnik:	Blaž Barborič
Izvajalec:	Uroš Rozman

Avtorji:

Uroš Rozman, mag. prost. načrt., dipl. inž. grad.
Mateja Krampač, univ. dipl. geog.

KAZALO VSEBINE

1. NAMEN DRUGE FAZE IZVAJANJA PILOT MOP ZA PODROČJE RPP IN OPIS RECENZENTSKEGA DELA.....	- 5 -
2. RECENZIJA GRADIVA DRUGE FAZE ZA KOROŠKO REGIJO	- 6 -
2.1 Pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv.....	- 6 -
2.2 Določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP ter ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP	- 6 -
3. RECENZIJA GRADIVA DRUGE FAZE ZA SEVERNO PRIMORSKO REGIJO	- 7 -
3.1 Pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv.....	- 7 -
3.2 Določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP ter ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP	- 7 -
4. RECENZIJA GRADIVA DRUGE FAZE ZA REGIJO JUGOVZHODNA SLOVENIJA	- 8 -
4.1 Pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv.....	- 8 -
4.2 Določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP ter ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP	- 8 -
5. GLAVNE UGOTOVITVE IN PREDLOGI	- 9 -

1.NAMEN DRUGE FAZE IZVAJANJA PILOT MOP ZA PODROČJE RPP IN OPIS RECENZENTSKEGA DELA

V namen recenzije so bila predložena v pregled in oceno poročila druge faze testnega preverjanja priprave in izdelave RPP regionalnih razvojnih agencij testnih območij, in sicer za regijo JV Slovenija, Severna Primorska (Goriška) in Koroška.

V drugi fazi testnega preverjanja naj bi gradiva vsebovala:

a) pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv, ki naj zajema:

- pripravo priporočil glede zbiranja podatkov, vključno s predlogom načina ovrednotenja razpoložljivih podatkov strokovnih podlag in veljavnih OPA z vidika izdelave RPP,
- opredelitev področij, ki jih je glede na veljavno SPRS potrebno v RPP obravnavati, vključno z oceno finančnih stroškov in navedbo, ali je potrebno za to izdelati dodatne strokovne podlage;

b) določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP ter ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP.

V postopku recenzije so bila vsa predana poročila treh testnih regij področno pregledana in ocenjena. Ocena je podana v nadaljevanju.

2. RECENZIIJA GRADIVA DRUGE FAZE ZA KOROŠKO REGIJO

Poročilo ustrezno dopolnjuje manjkajoče podatke poročila iz prve faze glede organiziranosti in ustreznosti kadra na področju prostorskega planiranja.

2.1 Pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv

RRA Koroška je zbrala obsežni nabor obstoječih gradiv, veljavnih OPN in strateških dokumentov na občinski, regionalni in nacionalni ravni. Dokumenti so bili na občinski ravni zbrani le na podlagi dostopnih dokumentov objavljenih na spletnih straneh občin. Smo mnenja, da je zbiranje gradiv na podlagi objav na spletnih straneh pomanjkljivo in nestrokovno. Zbiranje gradiv s pozivom je ustrezno, prav tako se na tak način izraža resnost procesa. Ugotovljeno je bilo, da je bila odzivnost pozvanih organov slaba, kar vzbuja skrb in težnjo po ukrepanju.

Zaradi nezavedanja organov o pomembnosti priprave RPP bi bilo potrebno ukrepati na nacionalni ravni, se pravi od zgoraj navzdol, prav tako pa bi bilo to potrebno predstaviti organom lokalne oblasti. Delavnica vključevanja občinskih predstavnikov v proces zbiranja gradiv za pripravo RPP je zelo dober primer direktne komunikacije s predstavniki lokalne skupnosti, vendar nas skrbi njihova slaba udeležba. Izvedbo takšne delavnice z lokalnimi skupnostmi bi lahko v prihodnosti uporabili kot začetno komunikacijo, predstavitev procesa izdelave RPP in oblikovanje koncepta nadaljnjega sodelovanja in komuniciranje med RRA in občinami.

Vsa pridobljena gradiva zaradi obsežnosti niso bila vsebinsko pregledana in analizirana. Vsebinsko sta bila pregledana dva strateška dokumenta, ostali dokumenti so bili pregledani le po vsebnosti ključne besede »regio«, kar pa ne obravnava njihove vsebine. Za pripravo regionalnega prostorskega plana je pomembno, da se vsi tako nacionalni, regionalni in občinski prostorski in strateški dokumenti obravnavajo vsebinsko in se postavijo v kontekst regije. Prav tako ni pregledanih obstoječih strokovnih podlag, ki so bile narejene za pripravo OPN-jev.

2.2 Določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP ter ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP

V poročilu ni navedenih strokovnih podlag, ki bi jih bilo potrebno izdelati za potrebe priprave RPP. Prav tako ni navedene ocene stroškov in načina sofinanciranja priprave RPP. Dokument je potrebno dopolniti.

3. RECENZIJAZ GRADIVA DRUGE FAZE ZA SEVERNO PRIMORSKO REGIJO

3.1 Pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv

Goriška regija se je pri zbiranju podatkov in obstoječih strokovnih podlag osredotočila le na tri teme, in sicer zasnova omrežij naselij in njihova funkcija v regiji, zasnova prednostnih območij za razvoj posameznih dejavnosti in zasnova zelenega sistema regije. Analiza večine dokumentov je potekala tako kot pri Koroški regiji na podlagi vsebnosti ključne besede »regio«, le nekaj dokumentov je bilo delno analiziranih podrobneje. Poslan je bil poziv občinam za predložitev obstoječih strokovnih podlag, ki so bile narejene za OPN-je. Odziv občin je bil različen, zato popolnega seznama obstoječih strokovnih podlag na občinski ravni ni bilo mogoče oblikovati.

Glede na zbrana gradiva je regija podala predlog rešitev za izdelavo metodologije. Predlagajo pripravo seznama oziroma preglednico strategij, dokumentov in gradiv s področij dela posameznih ministrstev, se pravi, da bi bili združeni dokumenti, strategije in podatki vseh resorjev, ministrstev v eni preglednici in časovno podani v začetni fazi priprave RPP-ja.

3.2 Določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP ter ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP

V poročilu ni navedenih strokovnih podlag, ki bi jih bilo potrebno izdelati za potrebe priprave RPP. Podan je predlog, na kakšen način bi prišli do nabora potrebnih strokovnih podlag in izpostavljajo potrebno analizo stanja okolja. Analiza stanja okolja je del že sprejetih OPN in OPN v pripravi. Potrebno je le združiti obstoječe podatke v en dokument in en prikaz.

Goriška regija predvideva, da bi kot potencialna pripravljavka RPP-ja potrebovala najmanj 2 dodatno zaposleni osebi, ki bi delovale na področju priprave dokumentov in nudenju strokovne pomoči občinam na področju urejanja prostora. Strošek za RRA bi za obdobje enega leta znašal cca. 39.000 evrov na zaposlenega. Skladno z analogijo financiranja splošnih razvojnih nalog po regijah naj bi 60% zneska financiral MOP in 40% občine. Glede stroška sofinanciranja s strani občin predlagajo, da bi bilo potrebno določiti nek ključ in sprejeti dogovor o delitvi stroškov glede RPP-ja med občinami. Potrebno pa bi bilo plačati še izdelovalce RPP in izdelavo strokovnih podlag.

4. RECENZIIJA GRADIVA DRUGE FAZE ZA REGIJO JUGOVZHODNA SLOVENIJA

4.1 Pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv

Za regijo JV Slovenija je bil pripravljen obširen dokument z analizo strateških dokumentov. Podan je bil predlog priporočil glede zbiranja podatkov. Predlagana je priprava skupnega poziva z MOP in MGRT za predložitev gradiv s strani resorjev in občin.

Pregleda obstoječih OPN in OPN v pripravi v regiji so se lotili s pomočjo Prostorskega informacijskega sistema. V dokumentih je bila tako kot pri prejšnjih testnih regijah opravljena analiza le na podlagi iskanja ključnih besed z korenomo »regio«.

Pri vključevanju deležnikov pri pripravi RPP in zbiranju relevantnih strokovnih podlag je bil odziv 3 od 21 občin. Glede na slabe odzive občin predlagamo sistemsko rešitev na ravni države.

4.2 Določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP ter ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP

V poročilu je naveden predlog obveznih strokovnih podlag za pripravo RPP. Ključna se nam zdi tudi demografska študija, ki ni posebej izpostavljena. Prav tako pogrešamo prisotnost študije biotske raznovrstnosti in ohranjanja narave, kar je iz vidika eksistence pomembnejše kot ohranjanje kulturne dediščine. Podani so tuji primeri RPP s kartografskimi prikazi, kar je za pilotni projekt dobrodošlo, da se pogleda še izven zastavljenih okvirjev.

Podana je ocena stroškov priprave RPP in predlog načina sofinanciranja. Nikjer ni določen okvirni časovni obseg priprave RPP.

5. GLAVNE UGOTOVITVE IN PREDLOGI

Vse testne regije so analizirale obširnost OPN in vsebnost ključnih besed. Analiza obsežnosti sprejetih OPN pri pripravi RPP ne igra nobene vloge, prav tako ne analiza vsebnosti pojavljanja ključnih besed. Potrebna je vsebinska analiza teh dokumentov in njihov pomen za regijo. Pogrešamo analizo kartografskih prilog OPN, od koder bi lahko bistveno hitreje prišli do pomembnih podatkov in vsebin iz OPN-jev. Tako kot za pripravo OPN bi bila za RPP smiselna obvezna strokovna podlaga tudi analiza stanja prostora.

Opaža se bistvena nezainteresiranost sodelovanja občin v posredovanju podatkov in pri pripravi RPP. Predlagamo, da se v metodologiji priprave RPP najde način za zgodnjo vključitev sodelovanja občin pri pripravi RPP in da se izpostavijo koristi, ki jih bodo imele občine z sprejetim RPP. Ključna je motiviranost občin za sodelovanje pri pripravi na nivoju ministrstva.

Opazimo, da je vsaka regija prišla do zelo obsežnega seznama strokovnih podlag, strategij in gradiv, ki bi morala biti analizirana za pripravo RPP. Takšni podrobni pregled je velik časovni zalogaj za vsakega še tako izkušenega izdelovalca prostorskega načrta. Regije z manjšim številom občin so tukaj v bistveni prednosti. Podravska regija kot regija z največjim številom občin v Sloveniji bo pri pripravi RPP analizirala kar 41 OPN z njihovimi strokovnimi podlagami ter področne strategije 41-tih občin. Že iz obsega začetnega dela je razvidno razhajanje v obsegu priprave RPP v različnih regijah. Temu primerno je potrebno oceniti stroške izdelave RPP.